

LENIN TUJ VYLET

По ленинскому пути

VKP(B) Okruzkomlən, Okrispolkon lən da Okrprofsovetlən gazet.

Janvar 5 lun 1937

№ 2 (145)

Подписная плата:

На 1 год 12 руб.
На 6 мес. 6 руб.
На 3 мес. 3 руб.

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
п. Кудымкар Свердловской области

VLKSM vydəs člennezlə Leninskəj komsomol vydəs organizacijaezlə

Janvar 6 lunə 1937 godın pondas çulətçiyə SSSR-ın naşelenno perepiş. VLKSM Centralnəj Komitət prizvajtə vydəs komsomołeccezəs, Leninskəj komsołol vydəs organizacijaezəs primiñə med aktivnəj uçaştiye naşelenno perepiş uspesnəja çulətəmən, kədə loq gosudarstvennəj vaznoşa ıxtələfələ.

VLKSM člennez, komsomollən vydəs organizacijaez dolzonəs rabotnikkezələ da narodno-xoçajstvennəj üçət organnezelə şəhər vydəs sodejstviye perepiş çulətəmən, razjaşajtnə usaliş tom otlırlə etə perepiş znaçenno jılış.

VLKSM CK.

AŞN NAŞELENNO VSESOJUZNƏJ PEREPİŞ

Bvd grazdanın dolzon ispolnitən aşis dolg

Bvd partijnəj da sovetskəj organizacijaezlə, vydəs partijnəj da bespartijnəj bolsevikkezələ

VKP(B) CK da SSSR SNK podçerkivajtən ıxtələfələ političeskəj da xoçajstvennəj znaçenno naşelenno vsesojuznəj perepişliş, kədə loq janvar 6 lunə 1937 godə.

VKP(B) CK da SSSR SNK objaszvajtən vydəs partijnəj da sovetskəj organizacijaezəs i korən vydəs partijnəj da bespartijnəj bolsevikkezəs vəndəz otsavnbı rabotnikkezələ, kədnija osussestvlajtən naşelenno všeobşəj perepiş.

VKP(B) CK.

SSR Sojuz SNK.

Dekabr 31 lun 1936 god.

Obrazcovəja çulətam naşelenno perepiş

Janvar 1 lunə predətciş səs verujussəjən, to setə predvaritelnəjə perepişnəj list məslə kolxozın i bazarın təzəs təriəm. Medoza lənəs məçalis, sto naşelennoəs tədə perepiş jılış i viçiqə scotcikkezəs.

Perepiş kezə bura ləşətəmə Porşkokovskəj kolxoz Jəginskəj şələveti. Janvar 1 lunə Porşkokova qürevnələşətəm kəz priznək kezə: vyd kerkuən zəzzəz vəli:ə mışkaləməs, mukəd kolxoznikkez i kolxoznicaez cəzəkəs, sto nija etə kevələ ləşətəməs otvetez perepişnəj listətən voprossez vüle. Bvd kerkuən perepişnikkezə primiñəs sonią, askova.

No medoza-zə lənəs perepişnəj listətən təriəmətə məçalis, sto ne vydlaın vira ləşətəməs. Mukəd naşelonəj pur kitezən avu naşətəməs razjaşnitənəj uz i setçin lezalənə vydəkəd sluxxəz poppez, sekantitez, kulakkez, "ikotnicaez" i sovetskəj vlaştə mədik vrazdebnəj ələn entez.

V-Invenskəj pop Rukaviçnikov asias inən leşisə slux i vəndəz agitirujtən: kədnija-pə verujtən nija pordəsə kleymitənə peçattezen. Si-zə lezalə sluxxəz Otovskəj şələveti Piçuginskəj sekant Otnov I. M.

Larinskəj kolxozis kolxoznik Kuzminlə G. S. dekabr 27 lunə kolxoznəj pravlen-nən puktəm asias ki vüə reçət, murəm gortas i vişaləm inəsə, sto menə perepiş kostə kleymitə, a inkaəs munis delevnəa i etə jılış pondis vişavənə mədi kolxoznicaezə.

Jusvinskəj rajonis Zabolot-nəj derevnəi grazdanka Strozeva Darja kinşanqə kyləma i pondəmə aqəs paşket-ələ slux sə jılış, sto kin giz-

PEREPİŞ NUƏTAN PORJADOK

Scotcikkez da kontrolorrez-instrukturrez ıxtələfərəz arn ija ek-təməni. Bvd scotcik sərətən dolzon gizər 150 şan 200 mortəz, a vyd kontrolor rezəs imejlin delo 7-9 scotcikkezət. Bvd scotcikkez Narodno-Xoçajstverənəj Uçot Centralnəj Upravlennoşən sənədliyəməs udostoverenənəzən, kədəna podpisannəjəs rajispolkomis neto gorsovetiş predsedatełən da perepiş kuza gorodskəj neto rajonəj upolnomocennəjən. Scotcik, kər loktas kvartri-a, objazan məççəvənə etə udostoverenənəzə.

Perepiş loq çulətəm 1937 godə janvar 6-ət lunə. Odna-ko, perepiş lunəs scotcik janvar 1-j lunənən 5-ət lunə dolzon munnə aslas uçastokkən vyd kerkuət da kvartri-ət i predvaritelnəjə zapolnitənəj perepişnəj listətə. Grazdar aezlə kolə tədənə, sto etə eəne perepiş, a lis toko sənədə-pervəj etap. Predvaritelnəj obxodın scotcik dolzon licro juasənə vyd grazdanalış, siž kəz prakti-sə pravilnostlış proverka.

ka məççəlis, sto domasənət otvetes əddən çasto ovlanı ne toçnəjəs.

Perepişlən mədəz ətar-resajuşşəjətən janvar 6-ət scotcikkezət. Eta lunə vydəs scotcikkez Narodno-Xoçajstverənəj Uçot Centralnəj Upravlennoşən sənədliyəməs udostoverenənəzən, kədəna podpisannəjəs rajispolkomis neto gorsovetiş predsedatełən da perepiş kuza gorodskəj neto rajonəj upolnomocennəjən. Scotcik, kər loktas kvartri-a, objazan məççəvənə etə udostoverenənəzə.

Perepiş loq çulətəm 1937 godə janvar 6-ət lunə. Odna-ko, perepiş lunəs scotcik janvar 1-j lunənən 5-ət lunə dolzon munnə aslas uçastokkən vyd kerkuət da kvartri-ət i predvaritelnəjə zapolnitənəj perepişnəj listətə. Grazdar aezlə kolə tədənə, sto etə eəne perepiş, a lis toko sənədə-pervəj etap. Predvaritelnəj obxodın scotcik dolzon licro juasənə vyd grazdanalış, siž kəz prakti-sə pravilnostlış proverka.

Eta kosta instruktur-kontrol scotcikkezət ətəbən mü-nə vəra vydəs kvartri-a, kerkuezət da proverjat, vydəs ja scotcikkezət gizis, eza-giz kinəs-kə kəkis, pravilnəjəli zapolnenəjəs perepişnəj listətən voprossez. Şələkəj mestnosşəzən kontrollorrezəs da instrukturrezəs pondas ındətən şələvetiş upolnomocennəjə.

Perepiş çoxə nüətəm pondas kolə, medvə naşelennoəs scotcikkezət vydəzəz otsa'sis pulyış ıxtələfə da vəzənənəzə purytnənə. Bvd grazdanın dolzon zəbətətənə vəjiliş, medvə sijə gizisə. Kəz sə dənə scotcikkezət oz lok da sijə oz İbbə, sijə nəmed-lərnəjə dolzon obraştənə perepişnəj punktə da etə jılış viştavənə. Bvd sozna-telənəj grazdanın dolzon si-ze istə resulterətə, gizisə ja səsliş suşəsə, proizvodstvo kuza səliş jortsə. Toko se-eəm uslovıjaezən oz lo kolçəm ətik mort socialistiques-kəj obvestvois eta istoricəs-kəj naşelenno perepişə.

SSR Sojuz CIKLən VII sozvəsa III-ət şəssija lun porjadok jılış da sijə əktəm srok jılış

SSR Sojuz Centralnəj Ispolnitelnəj Komitət Prezidiumlən postanovlenə.

SSR Sojuz Centralnəj Is-polnitelnəj Komitətən Prezidium POSTANOVLAJTƏ:

1. SSR Sojuz CIK VII sozvəsa III-ət şəssija ətənən janvar 11 lunə 1937 godənə gorod Moskva.

2. Şəssijalış lun porjadok-sə utverdişənə to kəeəmə:

a) SSR Sojuzlən 1937 god vüle gosudarstvennəj vjudzet;

b) SSR Sojuz 1935 god ponda gosudarstvennəj vjudzet ispolnenəj jılış cəctə.

Dokladçık jort GRINKO G. F.

İşə i-vildənə otvetez, etə sələn veşkət dolg.

Medvə perepiş kostə ez vəv kələm ətik mor!

Medvə ez vəv ətik neleçnəj ctevi!

Obrazcovəja çulətam naşelenno perepiş rabocajjezen da krestjanənən mire pervaş socialistiques-kəj gosudarstvois!

Perepiş—eta ıxtələfə

Naşelenno perepişən migan Servinskəj şələvet paşa uzalənə 23 mort.

Bvd perepişcikkezət şətəm opredələnnəj punkt. Bvd punktən sərətənənəsə perepişcik vüle 120 mortən. Janvar 2 lun kezə çulətim perepişə 21 punktən, kolisə toko 2 punkt. Janvar 3 lun kezə konçitanı vüdsən.

Perepiş çulalə vüəəmə. Perepişən uzalənə vydəs şələkəj aktiv: şələvet çlennez, uçitellez, kolxozzeziş scetovoddez i siž oşlan.

Şəkətzəkəs pantaşlə toko sijə, sto kələm punktən pondan çulətənə perepişə, ne vydəs mortez olənə gortanıb. No etə nedostatokkezəs pessam vüretnə sijə-zə lunə, libo asynas. Perepiş—eta ıxtələfə znaçenno delo.

Servinskəj şələvetiş predsedateł Dudin.

Postanovlenəzə utverdişənə, kədə primiñəsə şəs-siżəz koləsə i kədəna podlezitərə SSR CIK şəs-siżəz utverdişənə ponda.

Dokladçık jort AKULOV I. A.

SSR SOJUZ CENTRAL-NƏJ ISPOLNİTELNƏJ KOMİTELƏN PREDŞEDATEL

M. KALININ.

SSR SOJUZ CENTRAL-NƏJ ISPOLNİTELNƏJ KOMİTELƏN ŞƏKRETAR

I. AKULOV.

Moskva, Kreml, Dekabr 26 lun 1936 god.

Bolshevik self-criticism by Trotsky

Кудымкарской обсегородской partsobraṇo въльп

Коми-Пермјакскай округън
пес атән партийнай руководст-
во јбылл VKP(B) Оском вju-
rolış resennoez olame pъг-
täm pondar janvar 3 lunə
Kudымкарън чулалис обсего-
родской партийнай sobranно.
Партийнай sobranно чулалис
burnaja i ызыт болшевистской
samokritikaен. Gorodis kem-
munisttez bolshibistskay pri-
motaen myçcalisə uzalis piş-
moez da zalobaez dъne ok-
ruznay, rajonnay organizaci-
jaeşsan i redakciyaşan bez-
duşno-bjurokraticheskay otno-
sennoa fakitez jbyll.

—Ker petis VKP(б) CK-lən postanovlenno „Severo-Kavkazskaj bolsevik“ da „Zvezda“ gazetaezşan uza-
lişsez pişmoezən uz jılış,
mijan okruznəj i partijnəj or-
ganizacijaezlə da redakcija-
ezlə,— baitə Kudəmkarskəj
VKP(б) rajkomış propagan-
dist Baçev,— kolis-bə voşn
urok i krutəja medkodşətnə
uznəməs, no nijə etə pos-
tarovlennosə prorabotajtim,
bumaga vñlbə setim gazeta-
ezlə bur pozelannoez i etə
vñlə suvtim. Gazetaez mijan
ne intəresnəjəs, a məla ne
intəresnəjəs? Me şərli sljən,
sto partijnəj aktív mijan ga-
zetaən oz uçastvujta, oz giz
gazetaezə i nelki oz vñriss-
vajtə komi gazetasə.

fişaş, a tipografija əstişə
redakcija vñlə. Estən ızy
vinovnost i redakcijalən. Re-
dakcija neaskadə setə tipo-
grafijaə material i neaskadə
estə makettez, etaşən zader-
zivajtçə gazeta peçatajtəm.
Gazeta mijan kolççə olan
şəriş. Sija oz giz mijan mno-
goobraznəj olan jılış, jeean
nuetə naşelenno kolasın
massovəj uz. Gazeta „Tom-
bolsevik“ oz uspevajt vətçə-
nə molodoz olan şərə, oz
osvessajt aslas stranicaez
vñlbə komsomoleccez po-
lituçoba jılış.

—Kolə sozpajtçənə — baitə
Kudəmkarskəj RI-lən pred-
sedatel jort Fedos-jev,—
mijə un əla nuətim massovo-
vospitatelnəj uz kolxoznik-

—Mijan peçatın i neopublikovanıñej korrespondenci jaız da zalobaez şerli meraez z prinimajtämən eməs ıbzı pəcostatokkez,—baita prokuror jor Lubimov.—Ettəs mijan setəm rukovoditellez, kədnija zalobaez vüla ozə obrassajtə dekibəem vñimanqno. Mijan organizacliaež, kъz suam; rajispolkom, RAJZO, RONO javlajtçon pismoez mogilsikkezən. Niňa zalobaez i korrespondenciæz ozə vişətə 1-2 telişən. Rajzo redakcijalı eż set 21 otvet. Çalinskaj kolxozıñ kolxoznik Klimovilş zalobasə estəmas. Sapuninlis z lora rasmatri-

Заданинг з тоба ташшаны
вайтөмәш avgust төлишін, но
аби шетеміш нектеем отvet.
Медев токоmezdetсынг neo-
publikovannej piшmoezсан
да заlobaezсан otvetstvennnej
sekretar Kudымкарской RIK-
иš Iлїпх suvtetam fiktivnej
reзолюциаез i nomerrez, sto
zaloba viзатем.

— Gazeta mijan neinteres-
nəj, bədətçə şəkətə,—baitə
Okrəmilicija naçalniklən za-
n estitəl jort Isakov. Uməla
oformlaşdırıcı i jeeəş novost-
tez. Gazetnəj rabotnikkez
ozə gizə proisstevlijəz jy-
lis, ozə informirujə prestup-
nikkezkət i socialističeskəj
sobstvennoş tranzlrujtışsez-
kət primitəm meraez jylis.
Uməla pessənə zalobaəz ras-
sledujətəm poda, nə əfəstven-
noş ponda.

Abuəş fotoşni xokkez i kari-
katuraəz. Redakcija dolzon
imejtnə asılıs fotografəs i sob-
stvennəj korrespondenttezəs.

— Gazeta uməla oformlaşdır-
çı sijən—baitə Radoştev (vil-
alfavit), — sto ozə tırmə sırtt-
tez, mədkə uçəta kvalifikasiro-
vannəjəş rabotnikkez redak-
ciyən i tipografijən. Nijə
kola velətin.

Radoştev vərgən vəstupaj-
tisə Okrispolkomis şəkretar
Vlasov i Kudymkarskəj raj-
komis şəkretarlən vezis Oku-

—Mijan əddən uməl gazeta 1əddətişez podpisçik-kezən—baitə Mozajev (Okrili). Komi gazetasə jecə vəpisəvajtən. Medpervo mi-
lov. Nija bolşevistskəjə kri-
tikujtisə usalişsezlən pisməz
da zalobaez dənə organiza-
cijaezən bezotvetstvennəja
otnosenno faktlez.

janlış gazetasə ozə ıbddətə okruznəj i rajonnəj aktiv. Okruznəj i rajonnəj aktiv gazeta jılış uməla nüətə na-şələnno kolasın massovəj uz. Gazeta mijan ıbddissə bbd lunsəən, a peçatajtçə si-stematiceskəja kək lunən i unazəkkən. Məterial vazmə i gazeta loə neinteresnəj. Re-dakciya vini tə neaskadə ga-zeta peçatajtəmən tipogra-fijaəs, a tipografija ıstisə redakciya vələ. Estən ızət vinovnəst i redakcijalən. Re-dakciya neaskadə setə ti-pografiyaə məterial i neaskadə setə makettez, etəşən zader-zivajtçə gazeta peçatajtəm. Gazeta mijan kolççə olan şəris. Sija oz giz mijan mnogoobraznəj olan jılış, jee-a-nüətə na-şələnno kolasın massovəj uz. Gazeta "Tom bolsevik" oz uspevajt vətç-ny molodoz olan şərə, oz osvessajt aslas straniça-ez

Medbərja kılən vəstupitisi-jort Botalov (redaktor „Kol-xoznəj put“ gazetis) da VKP(b) okruznəj komitələn sekretar Jort Blagorarov. Jort Botalov aslas vəstuplen-no medoşza kəvvezən zdorovəj bolsevistskəj samokri-tika paşketis gazeta „Lenin-tuj vələt“ otvetstvennəj re-daktor vəstuplenno vələ. Nefedjev estən vəstupajtis i viştalis, sto uz tunə vol-kəta, a dəlo vəlyn petə məd-nəz: gazeta oz pet kuim lunən, a konkretnəj vinovnikkez ga-zet petəm srıvış koltçən-nakazitəg. Praktikən Nefed-jevlən ovə sis: asylən lok-tas redakciya i vişətə po-tolokə, abu-ja setçin bur in-teresnəj statja. Abu-kə nem, sek moinjenosnəj viştalas:- gazet lezəm talun otlozitam. VKP(b) Oskom Bjurolən po-stanovlenno vali gazet vələ peçatajtəm dekabr 26 lunə,

— Коле соңпайтын — вайт
Күдәмкәрсекәй РК-лен пред-
седател юрт Fedosjev, —
миң нағылай шағым massово-

Vot vər otqeliş zavedujusəj jort Turkin, sija oz təd kəyliṁ staxanovec uzałənə vətən, kinnez sə otdeñən şel korrez i mədik voprossez vər xozajstvois.

Jort Botalov medbarja kəv vezən aslas vəstüpləndöyp setis bołsevičskəj ukazəndöez, kədənə əni sulalənə bol sevičskəj peçat ozyń. Sija viştalis: „əni osnovnəj da medoşşa zadaça gazettez ozyń—olane pırtıb vil stalińskəj Konstituciya, etəsan i kolə bədsən stroitń iz ga zetałn“.

— Mijan gazeta jeea osves-
sajtə staxanovskəj dvizhenno
jılış, — baitə jort Jakimov.
(Izdatelstvo). — Oz təççəv as-
das stranicaez vülen staxa-
novskəj Brigadalis uş, oz giz
mijan mnogogrannəj vil oian
jılış. Jeea gizə vil stalinskəj
Konstitucija izuçajtəm jılış.
Oz giz vaznejsəj novosttez i
uməla oformlajtə gazetasə
Abyuəs fotosnitokkez i kari-
katuraəz. Redakcija dolzon
imejtnəs asılıs fotografəs i sob-
stvennəj korrespondenttezəs.

— Gażeta uməla oformlajt-
çə sijən — baitə Radostev (vil-
alfavit), — sto ozə tırmə srift-
tez, mədkə uçeta kvalifikasiro-
vannəjəs rəbotnikkez redak-
cijayn i tipografiya. Nişə

VKP(b) Okruzkomlən şek-
retar jort Blagorarov astas
vəstuplənnoy şetis bədsə
programma voprossez, kəd-
niya dolzonəs azzınpə otra-
zenno gazet stranicaez vü-
len ənqə vil stalinskəj, əpo-
xayn. Siya gazet redakcijalis
uz kritikujtis si3, kəz toko
svojstvenno bolsevikkezə.
Jort Blagorarov medvərja
vəstuplənno kəvvəzən viş-
talis: VKP(b) Oskom Bjuro-
lən postanovlənno mijan ok-
ruguya peçətən vəskətləm jılış
bədsən praviñəj, i ok-
rugis partiiñəj organizacija
dopussennəj osvəkaezsə dol-
zon vəskətnə əni-zə mafis

Radoštev възпъл въстувај-
тисе Okrispolkomis sekretar
Vlasov i Kudymkarskaj raj-
unneza.

SOVETTEZ ÇREZVЬÇAJNӘJ VIII VŞESOJUZNӘJ SJEZD ITOGGEZ JYLIS

Komi—Permjackej Okruznaj Ispolnitelnej komitet V-ot plenumlən postanovlennois

1936 god dekabr 20 et lunşan

Sovettez Çrezvəçajnəj VIII-ət Vşesojñznəj Sjezd delegeatlış Okrispolkom predsedatəl jort AGİ8EV-LİŞ sjezd' uz itoggez jılış doklad kəvəm vərgün OKRISPOLKOMLƏN PLENUM POSTANOV-LAJTƏ. Predlozitnə Okrispolkom prezidiumla, okrugış rajispolkomiməzlə da selsovettez, organ-

tiçeskəj uzən ozə ətlaətə etiјə vaznejsəj uzsə xozaj-stvenno-politiçeskəj da go-sudarstvennəj plannez tər-təmkət, ozə ləddə sijə, sto etniјə zadaçaesə aska-də tərtəmbs javlaşjtə osno-vən stranaliş əkonomika da oboronospesiv nošt ukreplaşjtəmən, məj jılış gizəma stalinskəj Konsti-tucijsa.

da şeşisovettezis organı-
zujtın massaez kolasıń
stalinskaj Konstitucija da
jort Stalinliş doklad pı-
dına izuçajtäm, kolxoz-
zezıń, brigadaczıń, uç-
rezdeñnoezıń, organizac-
cijaezıń da predprijatijae-
zıń kruzokkez organi-
zujtämən siž, medvę sta-
linskaj Konstitucijaliş vbd
statja da jort Stalin do-
kladış vbd kıy vəli vajə-
täm okrugis vbd uzaliş
soznaqnoež.

Okrispolkomlən plenum
torjən podçerkivajtə ispol-
kommez da sovettez nedostatokkez jılış obsest-
vennəj uzə da rukovodas-
səj uz vylə zenskəjəs kış-
kəm deloń i Okrispolkom
prezidiumla pređla gajtə
matışzbek lunnezə razravob-
tajtın zenskəjjez kolasıń
uz lovzətäm deloń prakti-
çeskəj meroprijatijaez,
leştıń pılış obseobrazo-
vatejnəj da politiceskəj

Plenum predlagajtə Ok-
rispolkom prezidiumlə da
rajispolkommezlə ətlaın
stalinskəj Konstitucija da
jert Stalinliş doklad izu-
çajtikə organizujtń uz-
proverka vbd sovetliş, is-
polkomliş, deputatlış da
znanroez, kəskənń n i j e
şəlsovettez, deputatskəj
gruppaez da şekcijaez uza,
resytelnəja vədvigajtń zen
skəjjezəs sovetezən, kolxo-
zezən da xozajstvennəj or-
ganizacijaezən rukovodas-
səj uz vylə.

xózajstvennəj organiza-
cijaezyn rukovoditelliş iz-
biratellezlis nakazzez tırt-
täm deloyn, stálineskəj Kon-
stitucija olanə pərtəm de-
loyn, oğerednəj xózajst-
venno-politiçeskəj mero-
priyatijaez da gosudar-
stvennəj plannez tırtan
d e l o y n , ətləy n obes-
peçitń ş e l s o v e t t e z
sekcijsaez da deputatskəj

gruppaezlis uz resyteñpaja ozsvitam, pyrtib ny uzalish massaezəs. Etakət etlaññ plenum porucita Okrispolkom Prezidiumlə da rajispolkomezlə matışzbek kadə organizujtib nizovəj sovetskəj aktivlis velətəm, kəz suar: şəlsovət prezidiumiş çlennezezəs, şəcijaeziş, deputatskəj grup-paeziş rukovoditellezəs da şəlsovetez rjadovəj çlennezezəs velətəm medvə nyələn znaqnoez uroveñs vəli lebtəm stalinskəj Konstituciya vezərtəməz.

Plenum ukazvajtə Okrispolkom prezidiumlə, rajispolkomezlə, soviettezləda ny rukovoditellezlə, stovil Konstituciya trebujtə ny izyń da rukovodstvoyn korennəja mədkoq şətnə metoddez, sija nyşan trebujtə unazək kültura, qeizmeriməja əzət vñimatelnəj otnosenqo naşelənqolən vəd lunşa trebovaqno-ezlə da nuzdaezlə, vədəs dypə, myjən uzalish otırıbs olən vəd posadıb, qerev-nyañ, kolxozıb, pamyatujtib jort Stalinlış kvyvez,

Plenum İbddə soversen-
no nətərpiməjən, kər sta-
linşkəj Konstitucija da
jort Stalin doklad izuçaj-
tikə, okrugış sovettez da
ispolkomməz aslanıb prak-
sto všeobşej, ravnəj, veşkət
da tajnəj bərjəmmez SSSR-
ın loasə naşelenqəbs kie-
zən orudijaən, vlaşt organ-
neziş uməla uzalışsezlə pa-
nət.

Fevral 10-ət luna tıras
sto god sija kadşan, kər
kulisi velikəj roc poət
**ALEKSANDR
SERGEJEVIÇ PUSKIN.**
Sovetskəj stranais vədəs
narodləz ləşətçənə
streçajtnə etə godovsınasə.

Poətlən oləm

Aleksandr Sergejeviç Puskin vəli ne toko genialnəj poətən, no i sekşə əpxoxalən pəredovəl mortən. Aslas prisoxzənno də vospitanno sər i sija prinadlezitlis dvorjana kulturnə zək sloj dənə. Cuzis Moskvayı 1799 godə. Sə ajmamış ordın ne soça vəvili literatorrez. Ajsələn vəli əddən bur bibli teka, kütən uçitik Puskin fədsaslı tətəraturaən.

1817 godə, licej konçitəm vəgən, tom poət pondis izavənəs gosudarstvennəj uz vələn-inostrannəl deloz Kollegiyan. Olsı sija Peterburgın, aktivnəj uçastvu tis stolicaın obsestvennəj oləmən, vəli cənən „Arzamas“ də „Zelənə lamp“ literaturnə obsestvoezən, kədnija energetiqəna pessəsi literaturnə staroverrezkət. Eta kədə sija gizis poəma „Ruslan i Lüd-mila“

Ena-zə goddezə poət çox ta vəstupajtə rəpət samoderzavie vələ. Sija gizə ləğ əpi-grammaez Arakçeev vələ arxi mandrit Fotij vələ, Icar vələ. „Derevna“ kəvəvən Puskin roc poətər kolasiş medper-vəj suvtətə vopros krepot nəj pravo çapkəm jılış, a „Volnoş“ odaň sija kora-üşəm rabbezəs lebtisən rə-pət tirannez vələ.

1820 goda carskəj pravitelstvo inidis Puskinəs ssylka e lunlanə, Kisinoğoroda. Eta gorodokən sija pərtəstis odinoçestvo də gəztəm. 1823 godə sylə razresitəs loknə Odessaə. No i eta ez burşət sylis polozenqəsə. Ləşticənə da kejmişnə kinič və ez vəs-sija ez ləbit. Setçə-zə esə sylis ləddətisə etik pismo, kədaň sija şmela baltis religiya dənə aslas otnosenqə jılış. Peterburgə vəli əsəm donos i Puskinəs bəra inidis ssylka e Pskovskəj gubernəa, Mihailovskəj selə. Lunnez çulalisa setçin törçeskəj izən, poəma „Cəgana“, „Boris Godunov“ pjesə gizəm vələ. „Jevgenij Onegiū“ kəvəvura roman gizəm vələ.

Mixailovskəj ssylka lunneze Puskin dənə vovlis sylən vaz licejskəj drug Puskin. Sija vəli dekarist, tajnəj obsestvolən cən. Aleksandr Sergejeviç dekaristən ez vəv, no dekaristtez kolasiş sylən una vələs prijatellez, kədənə vələna suvtətisə sylis talantsə.

Dekabr 14 luna pýən ne-üdaçnəj vosstanqəsə kolis Puskin vələ əddən əzət vre-çatlenqə.

Təvnas 1926 godə car şe-tis prikaz vajətən Puskinəs vəşkətə dvorecə. Sija pomilijtəmən car mədis pərtənə sija pridvornej poətə. A Puskin, miritçəm vələ munikə, dumajtis, sto tom car pondas sluzitnə narodnəj blagolə. Kəkənnəsən roşçotter vəlli-sə vəvətçanəs. Carskəj mi-

Aleksandr Sergejeviç Puskin

loşəs vəli əddən şəkət: Puskin ozzə məz kolçis politi-çeskət podnadzornələn.

Kat i gərişəs vələsə uspəx-xez Aleksandr Sergejeviçən Moskvayı, no sija olanıez idovlətverləft. Setçə-zə vərə sə vəstən əksisə kəmər-rez: „Gavrillada“ kovs-un-stvennəj stixxəz kəvəsə dvo-rece. Vəli naznacitəma sled-stviye. Puskinə kovsis otka-zitcənə aslas proizvedenno dənis.

1830 godsa ar poət çulətis aslas imennoən Boldino se-lən. Eta vəli Puskinən medvarja „volnəj“ ar. Səvərtyən sija gətrəsə da loktis ovnə Peterburga. Eta olanıes eəktis sija vəvələp carskəj dvorən, uçastvujtən pridvor-nəi ballez vələn, rəntəşənən pridvornej otirkət, kədənə sija əddən ez ləbit. Eta olan vəli de sə şərti. Münis gusa smertənələ pessəm samoder-zaviye kolasiş da sə plennik kolasiş, kədalən jedinstven-nəj oruzie vəli xudozestven-nai kəv.

Eta kədə Puskinliş nimsə so əddənək i əddənək kat-tis qatəsənə spletnə eakı. Eta-nən uçastvujtəsəsə car. De-lo matətəsə rökovalə rəzvijaz-ka dənə. Terpitnə nepozana-əz maitçəm da klevetaən tər-tim poət acıss kossis etə raz-vjazkasə. Janvar 26 luna Pe-terburg sajən vərən Puskin ko-asıñ da tom oficer—va-ron Gekkeren—Dantes ko-lasiş vəli duəl. Puskin vəli smertənələ ranitəm.

Sə kvartira əsənnez ozyń əkərtcəvəsə narod, məççalıs assis pəm ləbitəməsə sə də-nə, kin vəli „roc poəzija sondən“. Pravitelstvo polis demonstrasiyai. Vilisəz ter-maşisə çəkənə assisənə sled-dez. Smolitəm iogozək kat-təm grob, kədaň kujlis kui-ləm Puskin, carskəj satrap-pez guşənik kəkisə Peter-burgis. No ez udajçəsə pýə vilyə Puskin jılış pamet.

Velikəj Oktabrskəj socia-liticeskəj revoluciya setis narodlə sylis poətə vər i keris sylis törçestvosə vəse-

I te poət.

K. Bogoliubov.

PUSKIN KOLHOZЬN

Dekabr 27-ət luna Klîmov-skəj kolhozən vəli sobraqno, kədənə vələn kolhoznikkez bai-tisa uroza jansətəm jılış.

Sobraqno vələn kolhoznikkezənən çeləd—Kudymkarskəj obrazcovəj sərət skolaň ve-lətcişsəz resilişə tədsətənə as-sinəs ajtamameznəsə velikəj roc poətkət A. S. Puskinkət.

Sobraqno pədnəşsəs. Kol-hoznikkez vələtənən kər pýə-lən çeləd pondasa vıstaşnə Puskin jılış. Mukədəs guşə-nik baitənə: „kolə kəvəzənə çelədənəməs“.

Predsedatəl viştalə, sət-o

loas pererəv. Kolhoznikkezə

setənə mesta çeləd vəstup-leşənəzərəndən ponda. Pondətə A. S. Puskinə posvətəmən vecer.

Pervo baitə velətis, a sə-vəgən IX-ət klassis velətis Klimov D. komi kəv vələn zəpətika vişta lə biografija Puskinliş da literaturaň sylis znaçenqəsə. Konçitis baitənə Klîmov i kolhoznikkez əzət intəresən vətənən Puskinliş portret, kədənə risutis VII-ət klassis velətis Peta Otinov, pýə kolhozis cən. To-sija, velikəj poət Puskin, kədənə jılış sylənən vətənən cə-ləd. Kolhoznikkezənən sə-

Pamjatnik

Me lebtı aslym pametnik ne kiən kerəm. Oz tıpkış sə dənə naroddezelən tujok.

Lebtis pır Aleksandrijskəj stolp vəvdərə As jurən, kədə oz cəg lok.

Og, me vədəs og kuv — dusə, lovja lira, Sişməniş pıssas, praxşa olas dyr, verit — I slaven loa me, kütçəz təlişuvət mırın Kolçcas-kə ətik kət piit.

I tıras menam nımnən Ruş mijan velikəj, Menə vəd kəv suas — ne ətik i ne kək.

I finn, i slavjanın pijan, i əni dıkəj Tunguz, şəplən zon kalmıb.

I loa sijən dyr ləbitəməj me narodən, Sto liraən sajməli dobrəj əvvəstvo tır, Sto menam zev lok vəkə slaviti Svoboda Uşəmlə korli miləs pır.

Jenbə eəktəmələ te, o Muza, lo kəvzişən, Əvidaiş en pov, venec sen oz otsav.

Oskəm i kleveta primit te şələm viştag,

Nekər glupecəs en əmav. Vuzətis M. LIKACOV.

BESSEZ

Şılkənok oz-ni tiqət; Vəvvez suvtisə... — Məj

setçin? —

„Məj neto kəjin? Og təd“.

Lebzis vəvvezlən pıskajtəm;

Gorzə lok purga, oz cin;

A kəin ыыn kotətə;

Sotə remətinas şin;

Vəvvez uşkətçisə tıplıb;

Şılkənokbs tıq-tıq-tıq...

Azə: tıram kuş tabunən

Səstəm ыыlən vəlkətin.

Təlis gudbərə orsəmən

Bədkəf əvəsəz oz i or

Vetlə pəzətəm, suşə omən;

Kız nojavəti uşə kor...

Kin kütçə syləmdə vasətə?

Myşaq gəzətəm şyəm?

Vedəm ajka sajə petə,

Domovəjəs-li əzəmə?

Sırpta kəmərəs vələ;

Təlis—guşa çasovəj—

Lebzən lımlə jugət setə;

Gudbərə qovo, gudbərə oj.

Təp kənəctəm vələnpən

Rojən münə vəs çukər,

Məncim şələməs cəplələ

Nylən gəzətəm şyələn ger...

Vuzətis N. Popov.

SIBIRƏ

Şibir rudaəz sərən ti

Xrañtə gordəj as terpenqə.

Tijan oz as, myj keris ki

I dumaezləu bur stremlenqə.

Nesçəşəslə vernəj soj—

Lök pemtə mu ryeķən

nadejçəm

Sajmətas gaz i bodros çəççəs

Sek loktas kad, çulalas oj.

Lubov da druzestvoys suç

lən çeləd. Dyr küssə vəse-

dəs velikəj roc poət jılış,

kədə as jəvəs vəstalis:

„I tıras menam nımnən Ruş mijan velikəj,

Mənə vəd kəv suas — ne ətik

i ne kək,

I finn i slavjanın pijan, i

əni dıkəj

Tunguz, i şəplən drug

kalmıb“.

Puskin—ləbitəməj poət Sovetskəj Sojuz paşa vədəs naroddezelən.

Kudymkarskəj obrazco-vəj sərət skolaň velətis M. Məsova.

